

att Riksdagen måtte besluta, att, i den mån behörig och nödig utredning öfver hvarje skilnadsarrende blifver verkstald, Kongl. Maj:t måtte, efter pröfning, afskrifva sådana, som hafva tillkommit, utan att arrendatorerna för vanhäfd måst afträda arrendena.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 26 januari 1889.

Anders Olsson.

Häruti instämma:

P. Truedsson.

Nils Nilsson.

N:o 87.

Af herr **A. Olsson** i Ornakärr, om *ändring af § 6 i kongl. stadgan den 1 juni 1850 angående fjerdingsmän.*

Kongl. stadgan angående fjerdingsmän den 1 juni 1850 innehåller i dess 6 § bestämmelse om de åligganden, som tillhöra fjerdingsmännen, men till följd af tid efter annan skedda förändringar uti så väl strafflag som civillag samt i öfrigt inom den judiciella och administrativa lagstiftningens område har åtskilligt, som i denna § omhandlas, numera upphört att ega tillämplighet, och annat i stället tillkommit, som torde bland fjerdingsmännens tjensteåligganden uti instruktionen böra inrymmas, hvar-

till kommer, att på landsbygden kräfves ökad polisuppsigt, att utöfvas af fjerdingmännen, och utsträckt befogenhet för dessa vid befattningens skötande, om de inom lagbestämda gränser skola uppfylla sitt ändamål.

Det är af denna anledning som jag tillåter mig föreslå,

att Riksdagen för sin del måtte besluta, det 6 § i åberopade kongl. stadga måtte erhålla en förändrad lydelse af ungefärligen följande innehåll:

»Fjerdingmännen hvar för sitt distrikt åligger:

1:o att då gröfre brott inom tjenstgöringsområdet blifvit begånget eller något förehafves, som stör allmänna säkerheten eller hus- eller hemfrid, eller om död menniska träffas ute å väg eller mark, eller eljest dödsfall förekommer under ovanliga eller misstänkta förhållanden, genast derom, så vidt sig göra låter, företaga undersökning och lemna den laga handräckning, som vid sådana tillfällen kan påkallas, samt för öfrigt göra anmälan om förhållandet och hvad vid undersökningen utrönt hos ortens kronolänsman eller kronofogde eller, om sådant särskildt anbefalles eller saken fordrar större skyndsamhet, omedelbart till Kongl. Maj:ts befallningshafvande;

2:o att för meddelandet af upplysningar och erforderlig handräckning vara närvarande vid mantalsskrifningar och uppboordsstämmor äfven som, efter vederbörande kronolänsmans eller kronofogdes anfordran, vid de inom distriktet förekommande marknader, torgdagar, betydligare auktioner eller andra tillfällen af större folksamlingar. Egande fjerdingman att, derest dervid förekommer något, som stör allmän ordning eller säkerhet, inskrida med den magt och myndighet, som tillkommer krono- eller polisbetjent;

3:o att hafva tillsyn derå, att ordning iakttages å allmänna platser och gator samt å vägar i allmänhet inom tjenstgöringsområdet, och då oordningar uppstå sjelfmant infinna sig för att desamma afstyra och dervid begångna olagligheter till vederbörande åklagare genast inberätta; börande, om någon å allmänt ställe anträffas af starka drycker öfverlastad och hans behöriga vårdande icke annorledes låter sig verkställas, fjerdingmannen honom i arrestrum, om sådant finnes att tillgå, insätta och förvara till dess han återvunnit sina sinnens bruk;

4:o att biträda vid inskrifningsförrättningar och mönstringar med värnpligtige inom tjenstgöringsdistriktet och vid inqvarterings ordnande, samt uppbuda kungs- och kronoskjuts;

5:o att jemväl utom distriktet tjenstgöra vid offentliga förrättningar samt å marknader, torgdagar eller andra större folksamlingar, när Konungens befallningshafvande derom meddelar föreskrift; egande fjerdingman vid dessa tillfällen tillgodonjuta skjuts- och traktamentsersättning enligt gällande resereglemente;

6:o att noggrant vaka deröfver, att oloflig försäljning af spirituosa, vin eller maltdrycker icke inom tjenstgöringsområdet eger rum och, när lagöfverträdelser i detta hänseende förmärkas, derom göra anmälan hos vederbörande åklagare;

7:o att anhålla för gröfre brott misstänkta personer, lösdriofvare eller efterlyste samt dem till förhör hos kronolänsmannen eller kronofogden inställa; att öfverlemna minderåriga och orkeslösa bettlare till socknens fattigvårdsstyrelse;

8:o att, då smittosamma sjukdomar hos menniskor eller djur eller andra olyckor, såsom vådeld, vattuflöde, strandning, sjöskada och sjönöd inträffa, vidtaga nödiga åtgärder samt inberätta förhållandet skyndsamt till kronolänsmannen eller kronofogden. Skolande fjerdingman jemväl vid skullgångar för utödande af rofdjur lemna det biträde, som af kronobetjeningen påkallas;

9:o att, när fjerdingman derom af förman anlitas, verkställa indrifning af oliqviderade kronoutskylder, häradsmedel, kommunalutskylder, prestlöne-medel och brandstodsafgifter, emot rättighet att för sålunda indrifna medel tillgodonjuta den provision, som i gällande författningar bestämmes;

10:o att efter ordres biträda vid verkställighet af utslag i brottmål och indrifning af böter, andra allmänna medel, expeditionslösen m. m. dylikt;

11:o att biträda utmättningsman vid de verkställighetsåtgärder, som på denne enligt gällande utsökningslag ankommer, hvarvid fjerdingman eger tillgodonjuta den ersättning, som författningens enligt honom tillkommer;

12:o att tillse det vägar, broar och färjor hållas i ordning, äfvensom att vintervägar utstakas.

Detta åliggande fullgöres dels genom anmaning till vederbörande om tillfälliga bristers afhjelpande, dels ock medelst anmälan till kronolänsmannen eller kronofogden samt biträde åt dessa vid nödiga åtgärder;

13:o att efter förmäns uppdrag delgifva stämningar i brottmål samt kalla nämnd till urtima ting m. fl. allmänna förrättningar, äfvensom att verkställa andra det allmännas tjenst rörande kallelser och kommunika-

tioner; egande fjerdingman, då ersättning för sådana handräckningar enligt författningarna bestås, densamma åtnjuta;

14:o att å utsatt ställe tillhandahålla de skattskyldige, efter derom af vederbörande utfärdad kungörelse, till honom öfversända debetsedlar å de allmänna utskylderna;

15:o att för öfrigt i tjensteärenden biträda ortens kronfogde och länsman samt lemna dessa och andra offentliga myndigheter eller enskilda personer den handräckning, som i allmänna ordningens intresse kan varda äskad och fjerdingmannen är i tillfälle att meddela; och

16:o att ställa sig till efterrättelse hvad i allmän lag stadgas samt af Kongl. Maj:ts befallningshafvande särskildt kan förordnas.»

Och öfverlemnar jag åt det utskott, till hvilket denna motion blifver remitterad, att vidtaga de förändringar uti eller tillägg till detta förslag till instruktion, som af omständigheterna må kunna föränledas.

Skulle utskottet finna skäl att icke antaga nämnda förslag, torde det dock erkänna, att skäl förefinnas att skrifvelse till Kongl. Maj:t afgifves i det syfte som motionen afser, hvarför jag, i detta senare fall, derom anhåller.

Stockholm den 26 januari 1889.

Anders Olsson.

Häruti instämmer

Nils Nilsson.
